

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

> Retouradres Postbus 1 3720 BA Bilthoven

Aan de Directeur-Generaal van de
Volksgezondheid
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
drs. M. Sonnema
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

A. van Leeuwenhoeklaan 9
3721 MA Bilthoven
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

KvK Utrecht 30276683

T 030 274 91 11

F 030 274 29 71

info@rivm.nl

Ons kenmerk

0023/2021 LCI/JvD/at/ra

Behandeld door

LCI

T (030) 274 7000

F (030) 274 4455

lci@rivm.nl

Datum 22 januari 2021

Onderwerp Advies n.a.v. 97e OMT, deel 1: advies COVID-19 gerelateerde risico's
vliegverkeer van en naar Nederland

Geachte mevrouw Sonnema,

Vanaf 23 januari wordt ook voor luchtvaartpersoneel vereist om voor vertrek van een vlucht naar Nederland een antigeentest te ondergaan. Dit schijnt niet op alle reisbestemmingen uitvoerbaar en beschikbaar te zijn. Het OMT is gevraagd om te adviseren over hoe zonder antigeentest op locatie toch veilig gevlogen kan worden. Hierbij kan onderscheid gemaakt worden in vrachtluchten en vluchten met passagiers.

Overwegingen

- Een antigeentest heeft een beperkte houdbaarheid t.a.v. voorspelbaarheid van besmettelijkheid. Voor een PCR- of LAMP-test is de houdbaarheid voor voorspelling van besmettelijkheid ongeveer maximaal 72 uur. Bij negatieve uitslag van een PCR- of LAMP-test is er dus de mogelijkheid dat iemand besmettelijk wordt binnen 72 uur na afname van de test.
- Risico's op besmetting met SARS-CoV-2 kunnen beperkt worden door verschillende maatregelen: goede hygiëne, afstand houden en PBM-gebruik in situaties waar afstand houden niet optimaal mogelijk is. Protocollen hiervoor zijn bij de KLM-crew voorhanden. Deze risico's kunnen verder beperkt worden door luchtvaartpersoneel door:
  - 'Quarantaine' in een crew-bubble tijdens verblijf in een bestemmingsland tot terugkeer; dat is het beperken van contacten met bevolking in het bestemmingsland.
- Bij vrachtluchten is er geen contact met passagiers.
- Passagiers die van het bestemmingsland mee terugvliegen moeten zowel PCR getest zijn binnen 72 uur voor vertrek, als antigeensneltest negatief bevonden op dag van vertrek. Dat betekent in alle redelijkheid dat passagiers voor de crew op de terugreis geen besmettingsgevaar kunnen opleveren.

Advies voor luchtvaartvrachtverkeer

1. Vrachtverkeer

- Het OMT adviseert om voorafgaand aan de vlucht vanuit Nederland een PCR- of LAMP-test (niet ouder dan 72 uur) af te nemen en een antigeensneltest op de dag van vertrek. Indien de PCR- of LAMP-test op de dag van vertrek en

maximaal binnen 12 uur voor vertrek afgenomen is, vervalt de noodzaak van een antigeensneltest voor vertrek. Dit betekent in alle redelijkheid dat de crew tijdens de heenreis, het verblijf in een 'crew-bubble', en op de terugreis welke binnen 72 uur na vertrek vanuit Nederland aanvangt, geen besmettingsgevaar voor elkaar of, na terugkomst, voor anderen oplevert.

Datum

22 januari 2021

Ons kenmerk

0023/2021 LCI/JvD/at/ra

2. Passagiersverkeer of gemend vracht- en passagiersverkeer

Omdat hier onderling contact en contact met passagiers niet altijd goed te voorkomen is, gelden hier hogere veiligheidseisen dan bij vrachtvervoer en dient het COVID-19-risico gedurende de hele vlucht, heen en terug, tot een minimum beperkt te worden.

- Het OMT adviseert om voorafgaand aan de vlucht vanuit Nederland een PCR- of LAMP-test (niet ouder dan 72 uur) af te nemen en een antigeensneltest op de dag van vertrek. Indien de PCR- of LAMP-test op de dag van vertrek en maximaal binnen 12 uur voor vertrek afgenomen is, vervalt de noodzaak van een antigeensneltest voor vertrek. Dit betekent in alle redelijkheid dat de crew tijdens de heenreis, het verblijf in een 'crew-bubble', en op de terugreis welke binnen 72 uur na vertrek vanuit Nederland aanvangt, geen besmettingsgevaar voor elkaar of, na terugkomst, voor anderen oplevert. Omdat de passagiers op de terugreis negatief zijn getest voor vertrek, is er vanuit de passagiers geen risico op overdracht van het coronavirus.

Op dit moment is mogelijk een PCR- of LAMP-test niet beschikbaar. In de tussentijd kan een antigeentest bij vertrek en bij aankomst terug worden gedaan.

Op plaats van bestemming verblijft de bemanning in een eigen 'bubble' (zie boven). Voorafgaand aan de terugvlucht verricht men een antigeentest indien de terugvlucht niet binnen 72 aanvangt. Indien deze lokaal niet aanwezig is, dan dient deze bij terugkeer in Nederland te worden verricht.

Indien iemand van de crew COVID-19-geassocieerde klachten ontwikkelt en er is geen antigeentest beschikbaar, dan vliegt men terug met een mondneusmasker en afgezonderd in de vlucht en dienen andere adviezen ter voorkoming van transmissie (persoonlijke hygiëne, afstand houden etc.) maximaal aangehouden te worden. Bij aankomst in Nederland dient deze persoon zich zo snel mogelijk te isoleren en zich te laten testen.

Advies luchtvaartpassagiersvervoer

Tijdens de vluchten dient de catering tot een minimum te worden beperkt en tijdens het verblijf in het buitenland dient strikte quarantaine te worden betracht. Dit betekent veilig vervoer naar hotel en verblijf en catering op de hotelkamer.

Tot een nadere mondelinge toelichting ben ik gaarne bereid.

Hoogachtend,

Datum

22 januari 2021

Ons kenmerk

0023/2021 LCI/JvD/at/ra

Prof. dr. J.T. van Dissel
Directeur CIb